

Natursten är lättskött och vackert men kostar en del att lägga för den som inte gör arbetet själv. FOTO: Flisby AB

Uteplats – försök tänka stort

Allt fler väljer natursten som är både vackert och underhållsfritt

Det är platsen där det ska ätas, fikas, solas, vilas, njutas och umgås i största allmänhet. Uteplatsen har många funktioner och enligt trädgårdsdesignern Anna Wiebe kan dess betydelse inte överskattas. I alla fall inte av husägare som gillar att vara utomhus.

– En fungerande uteplats, eller ännu hellre flera uteplatser, gör att man tillbringar mycket tid i sin trädgård. Därför tycker jag att det är värt att lägga lite extra krut på att få till platser man trivs med och som känns ombonade, säger Anna Wiebe, trädgårdsdesigner som driver företaget Kungsbacka trädgårdsdesign.

Hennes erfarenhet är att många som bygger uteplats tänker för smått: att det räcker med en matplats för fyra eller fem personer.

– Men man ska kunna röra sig fritt och inte behöva begränsa sina rörelser efter väggar som man gör inomhus. Dessutom ska det rymmas

många när man har sommarfest och finnas plats för en grill en bit från bordet. Jag tycker gott att uteplatsen kan vara i alla fall fyra gånger sex meter, säger Anna Wiebe.

För att få till den ombonade känslan är det bra att ha åtminstone två väggar och ett tak som täcker en del av ytan. Uteplatsen ska vara ett av de "rum" man kan dela in trädgården i.

Väggarna kan bestå av husväggar, men även murar, häckar eller spaljeväggar fungerar bra. Taket kan utgöras av ett byggt tak, en pergola eller en trädkrona.

– Det behövs ju inte tak över hela uteplatsen och en trädkrona silar ljuset fint och ger en naturlig vandrande skugga. En enkel uteplats är att ju att sätta en bänk runt ett stort, vackert träd, säger Anna Wiebe.

Annars förordar hon av praktiska skäl att den plats där man äter mest placeras i an-

slutning till en av husets ytterdörrar, helst nära köket.

När det gäller form är det helt okej att bokstavligen tänka utanför boxen. Trädäcket eller stensättningen behöver faktiskt inte vara fyrkantigt, även om det är vanligt. Tvärtom kan oregelbundna former ge ett mjukare intryck och en naturligare övergång till trädgården.

Valet av material till golv påverkar också intrycket. Träet, stenen, betongen, gruset eller gräset ska passa ihop med trädgården, men framförallt med huset. Förutom det

rent estetiska, som trots allt är en smaksak, har de olika underlagen sina för och nackdelar.

– En fördel med trä är att det känns varmt även när det är lite kyligt ute. Där emot kräver det tvättning och inoljning ungefär en gång om året. Natursten är nästan underhållsfritt och är dessutom återvinningsbart. Nackdelen är priset, säger Anna Wiebe.

Hon tillägger att prisskill-

naden mellan natursten och betong nästan blir marginell, eftersom arbetskostnaden är den stora posten på fakturan. Dessutom är natursten en trend som växer sig allt starkare.

Gräs kräver som alla vet gödsling samt klippning varje vecka. På plussidan finns förstås att det är skönt att gå på barfota.

I valet mellan att fixa själv eller anlita proffs avgör som vanligt kunskap, vilja, pengar och tid.

– Den som vill kan få hjälp med allt ifrån ritbordet till färdig anläggning. Men den som har kunskap och är beredd på hårt arbete kan även göra en stenläggning själv. De flesta stenfirmor har bra information på sina hemsidor, säger Anna Wiebe.

Ett inslag som definitivt höjer trivsselfaktorn är träd och växter. Levande material är viktigt för blickfånget och gör att platsen inte känns steril.

– En liten plantering som fylls med favoritväxter. Det är toppen! Och den kan faktiskt vara ganska lättskött, försäkrar Anna Wiebe.

THOMAS ÖSTBERG

FAKTA

Tips för uteplats

✓ **Planera** uteplatsens placering noga. Tänk på vind, sol, avstånd till hus med mera.

✓ **Om möjligt:** satsa på flera uteplatser (eller planera åtminstone för det). Till exempel en i sydväst för dagssol, en i öster för morgonsol och kanske en en bit in i trädgården för lugn och ro eller bra utsikt.

✓ **Vill du ha en permanent grillplats?** Planera i så fall för den på en gång. En murad grill kan vara både snyggt och praktiskt. Med en arbetsyta intill blir det ett enkelt utekök.

✓ **Det är bra** om uterummets golv har samma nivå som rummet i huset man kliver ut ifrån. Eventuell höjdskillnad vid övergången till gräsmattan kan "dämpas" med en bred trappa.

✓ **Innan du bygger:** kolla upp exakt vad som gäller för bygglov i din kommun.

"En fördel med trä är att det känns varmt även när det är kyligt ute"